

SPAAR *het* GEIN

17

februari
2003

NIEUWSBRIEF VAN DE VERENIGING SPAAR HET GEIN

Daar doe je het voor!

Zondagochtend 16 februari 2003: stralende ochtendzon, heldere lucht, blauw, warme adem wolkjes uit de monden van voorbijgangers op de fiets, rugzakkend, of hardlopend. Het vriest nog flink als leden van Spaar het Gein, Milieudefensie, het Platform Gaasperdam zich verzamelen bij de boerderij van de familie Snoek op nummer 28, Gein Zuid.

Het begin van een actiedag om Statenleden in Noord-Holland te overtuigen hun heilloze plannen om de verbinding tussen de A6 en de A9 dwars door het Geingebied definitief op de kaart te zetten, af te blazen. Camera's van het NOS Jeugdjournaal en AT5 snorren, Vroege Vogels interviewt de voorzitter van Spaar het Gein. Tien jaar alweer doen vele mensen van Spaar het Gein hun best het gebied aan te prijzen als groene buffer langs Amsterdams zuidoost grens, het open en intact te houden als natuur- en recreatiegebied, maar ook als werkplek voor de agrariërs, die hier hun boterham verdienen. Dat heeft succes gehad: Spaar het Gein is gesprekspartner in vele samenwerkingsplatforms, betrokken bij het vormgeven van diverse beleidsnotities, bekend geraakt bij vele politieke partijen op gemeentelijk, provinciaal en zelfs op nationaal niveau. En al dat praten, schrijven en lobbyen en al die media-aandacht leidde tot resultaten: van het weigeren van een milieuvergunning, tot het graven van een vier-sporige tunnel onder het Gein door. Tien jaar lang kon een niet onaanzienlijk druk van buiten af op het Geingebied worden weerstaan en werd de toekomstige plek van het Gein duidelijker: een groene plek aan de rand van de Deltametropool. Groen om in en mee te werken, om in te kunnen ontspannen dicht bij huis.

Daar doe je het toch voor!

Spaar het Gein wil de komende tien jaar pro-actief worden en ideeën aandragen voor een goede inpassing van het gebied zo dicht bij de stad en aan de rand van de uitdijende Randstad. Spaar het Gein wil ontwikkelingen niet meer afwachten, maar ze voor zijn, vooraf meedenken, meewerken aan de eerste ideeën. Ze zal daarbij vaker een beroep doen op de leden om hun gedachten daarover te horen en hen bij activiteiten betrekken.

Spaar het Gein stond en staat daarin niet alleen: in dit feestnummer daarom bijdragen van een aantal organisaties waar we mee samenwerken en die zich samen met ons inspannen om onze woon- en leefomgeving mooi te houden.

Arnold van de Klundert

Foto: Liesbeth Sluiter

In deze nieuwsbrief

- pagina 1** Daar doe je het voor!
- pagina 2** De Agrarische Natuur- en Landschapsvereniging Vechtvallei
- pagina 3** Werken aan het Geinlandschap
- pagina 4** Familiebanden
- pagina 4** Het dorps karakter
- pagina 5** Roerige tijden
- pagina 6** Tien jaren "Vereniging" Spaar het Gein
- pagina 7** Rode en groene contouren bij het Gein
- pagina 8** De achterkant van het Gein

- pagina 9** Zuidoost start invulling plannen Sportvelden Gaasperzoom
- pagina 9** Noord-Holland blaast plan fietsbrug over Amsterdam-Rijnkanaal af
- pagina 10** Kort nieuws

Met de bon op de achterkant kunnen nieuwe leden zich aanmelden. Extra nummers van deze nieuwsbrief zijn verkrijgbaar bij: Anneke de Groot, tel. 0294 - 284807

De Agrarische Natuur- en Landschapsvereniging Vechtvallei

Behoud van het open agrarische landschap, dáár staan wij als Vechtvallei voor. Boeren hebben immers van generatie op generatie het agrarische land bewerkt en gemaakt tot wat het nu is. Veel kennis is daarbij door de ouderen weer overgedragen aan de jongeren. Dus wie kan het boerenland beter beheren dan deze 'rotten' in het vak? Op de agrarische bedrijven in het gevarieerde landschap van de Gooi- en Vechtstreek (het werkgebied van Vechtvallei) en dus ook het Geingebied komen van oudsher veel natuur- en landschapswaarden voor. Denk aan de weidevogels zoals de Kievit en de grutto. In de bloemrijke slootkanten komen tal van bijzondere planten voor zoals de dotterbloem en de beekpunge. Knotwilgen en weelderige erfbeplanting zijn voorbeelden van waardevolle landschapselementen. De leden van de Agrarische Natuur- en Landschapsvereniging Vechtvallei (met ± 300 boeren- en burgerleden) hechten veel waarde aan dit alles.

Daarom zetten de boeren zich, binnen de mogelijkheden van hun bedrijf, actief in voor een duurzame bedrijfsvoering en het behoud van de streekeigen natuur- en landschapswaarden. Door middel van cursussen en informatiebijeenkomsten kunnen de leden hun kennis vergroten. Verder worden de boeren (nog) beloofd met subsidiegelden voor de prestaties die zij leveren, zoals het beschermen van de weidevogels en het stimuleren van de groei van diverse slootkantplanten.

Maar.....de boeren staan niet op de agenda.

Zo wordt er in de Vijfde Nota Ruimtelijke Ordening door de overheid helaas toch te veel nadruk gelegd op sanering van de agrarische sector en te weinig op vernieuwing en ontwikkeling van boerenbedrijven. Echter de beste kansen om natuur en landschap te beschermen is door agrariërs te betrekken en in te schakelen én open te staan voor nieuwe 'broodnodige' initiatieven (verbrede landbouw!).

"Lopen er koeien in de wei, dan zijn de houtwallen onderhouden en is er voldoende broedruimte voor weidevogels". De overheid heeft al jaren de mond vol over zulke vormen van agrarisch natuurbeheer. Maar tot nu toe is er vanuit Den Haag geen enkele vorm van beleid voor gemaakt en wordt er ook maar mondjesmaat geld voor uitgetrokken. Er is sprake van een woud van regels en er is veel onzekerheid over het voortbestaan van de agrarische natuurverenigingen.

In het Gein is het eerste stuk braakliggende grond al ontstaan. Als de overheid niet wil faciliteren voor de agrarische sector, dan wordt de uittocht van de boer een feit. En wordt het Gein één groot braakliggend terrein, zonder weidevogels en zonder koeien in de wei (hooguit wat hooglanders). Doch met draagvlak en steun vanuit de samenleving, zoals de Vereniging Spaar het Gein, hoeft het hopelijk niet zover te komen!

Met de hartelijke felicitaties voor de Vereniging Spaar het Gein, namens de
Agrarische Natuur- en Landschapsvereniging Vechtvallei Wilma van der Wolf (secretaris), Gein zuid 26, 1391 JE Abcoude

NB Wilt u op de fiets genieten van het open boerenlandschap? Fiets dan de Vechtvallei-boerenlandroute. In het Gein staan er twee wegwijzers (ANWB-bordjes) aan het begin en het eind van de Velterslaan. Ook is het mogelijk een fietsfolder te bestellen van deze route (tel.0294-281366).

Werken aan het Geinlandschap

Mijn eerste kennismaking met het Geinlandschap is nog jong. In de winter van 1999 realiseerde ik me al lopend langs het Gein dat dit het typische Nederlandse landschap was, zoals iedereen zich dat van Nederland voorstelde. Weidse vergezichten, grasland, zwartbonte koeien, authentieke boerderijen, verrassende meanders, molens en een rivier die boven het land uitrees. Vooral dat laatste was voor iemand opgegroeid in het hoge Brabantse land een indrukwekkend fenomeen. Het Gein had me verrast en verleid, wat een mooi stuk Nederland lag hier toch.

Het leek me een gezond en goed idee me aan te melden bij een lokale werkgroep om bijvoorbeeld bomen te gaan knotten. Omdat de knotgroep in Abcoude enkele jaren geleden opgeheven was, besloot ik een nieuwe groep op te richten; de Landschapswerkgroep Abcoude. Het doel van de landschapswerkgroep is het behouden en/of herstellen van kleine landschapselementen met belangrijke natuur- en/of cultuurhistorische waarden, door het verrichten van onderhoud of herstelwerkzaamheden aan deze elementen. Onder deze kleine landschapselementen verstaan we bijvoorbeeld (huis)boomgaarden met hoogstammen, leilinden, knotbomen, hakhoutsingels en kleine bosjes. Er zijn nu (jan. 2003) inmiddels 3 werkdagen geweest, waarbij ongeveer 60 mensen 110 knotwilgen hebben geknot. De benaming "landschapswerkgroep" doet vermoeden dat er een hele club schuilgaat achter die naam. Helaas is dit niet zo, de landschapswerkgroep telt maar 2 vaste krachten. Een ander belangrijk subdoel van de Landschapswerkgroep Abcoude is daarom ook het creëren van een groep van minimaal 6 vrijwilligers die ongeveer 5 zaterdagen per jaar willen meewerken aan een mooi buitengebied in Abcoude. Dus kom en werk mee!

Naast het feit dat het werken in de buitenlucht op de meest schitterende locaties een gezonde en leuke bezigheid is, laat je ook een dankbaar resultaat achter. Door goed onderhoud van landschapselementen blijven deze vitaal en voorkomt men verwaarlozing en daarmee vaak verdwijning. Landschapsonderhoud is dus van groot belang om de landelijke karakteristieken van het Geingebied te behouden. Stel je het Geingebied maar eens voor zonder knotbomen, hakhoutsingels en rietlanden. Een kale bedoeling!

Als initiatief voor de toekomst zou ik het volgende aan de vereniging Spaar het Gein willen meegeven. Om jullie doelstelling "Bescherming van schoonheid, rust en het landelijke karakter

van het Geingebied" goed te kunnen realiseren lijkt het me zeer zinnig dat de gemeente een goed landschapsbeleid opstelt, bijvoorbeeld in de vorm van een landschapsontwikkelingsplan. In zo'n plan wordt een duidelijke visie op het landschap uitgewerkt in wensen en concrete en uitvoerbare projecten, zonder zware procedures en met financiële ondersteuning van het Rijk. Daarnaast vormt het een kapstok waarmee geld uit andere instrumenten gegeneerd kan worden. Het landschapsontwikkelingsplan vormt een belangrijke bouwsteen voor uitbreiding naar verder beleid, in bijvoorbeeld het bestemmingsplan of streekplan. Bij de totstandkoming van het landschapsontwikkelingsplan worden burgers en belangengroepen betrokken, zodat draagvlak ontstaat voor landschapsbeleid. Ook vormt het een kader waarmee ruimtelijke ingrepen in het landschap getoetst kunnen worden (zonder verplichte, formele juridische status). Ten slotte levert het plan een belangrijke bijdrage aan de kwaliteitsverbetering van het landschap. Met andere woorden; een helder landschapsbeleid voor de gemeente Abcoude waarborgt tevens de bescherming van de schoonheid van het landelijke karakter van het Geingebied.

De Landschapswerkgroep Abcoude feliciteert de vereniging Spaar het Gein met hun 10-jarig bestaan en wenst hen alle geluk voor de toekomst.

Ronald van Diessen
Landschapswerkgroep Abcoude
Molenkade 3, 3645 AX, VINKEVEEN
Tel: 0294-291637,
E-mail: ronaldvandiessen@wanadoo.nl
Internet:
<http://home.wanadoo.nl/ronaldvandiessen>
of via de link naar Landschapswerkgroep
Abcoude op: www.abcoude.com

Familiebanden

De Milieugroep Abcoude – zoals we op de wandelpaden heten – voelt zich nauw verwant met Spaar het Gein. De manier waarop SHG de belangen van en rond het Gein gedurende de afgelopen 10 jaar behartigd heeft, spreekt ons (letterlijk en figuurlijk) natuurlijk aan. En naarmate de jaren verstrijken, vallen onze werkgebieden steeds meer samen: de activiteiten rond de Autovrije Dag, de verdubbeling van het spoor, knotten langs het Velterslaantje, het stimuleren van biologische landbouw en streekgebonden producten, het behoud van rust en ruimte, flora en fauna rond het Gein en Abcoude, in al die zaken staan we samen sterker. Dit 'familiegevoel' ervaren we dan ook als uiterst prettig. Mocht de naam 'Milieudefensie' nog wel eens opgetrokken wenkbrauwen teweegbrengen, omdat 'milieu' nu eenmaal een lastige zaak is als het in aanvaring komt met 'economie', we ontdekken gaandeweg steeds meer dat we op hetzelfde spoor zitten. Het onderscheid zit vooral in de schaal waarop we bezig zijn. De

Milieugroep is onderdeel van een landelijke vereniging met brede milieudoelstellingen en soms een eigenzinnig karakter. Dat komt in de beste families voor. Maar afdalend naar de lokale groepen en activiteiten ligt het voor de hand dat de gedeelde wens om ook die kleine wereld 'groen' te houden ons vaak een broertje/zusje-gevoel geeft. Onlangs was er trouwens nog sprake van gezinsuitbreiding: de Landschapswerkgroep Abcoude. Als dat geen prachtig familiebedrijf kan worden!

Wij spreken de hoop en het volste vertrouwen uit dat wij ons verre houden van klassieke familievetes en onze verwantschap nog zeker 10 jaar zullen blijven voelen. Tegen die tijd hebben we al onze problemen wel opgelost.

Van harte Spaar Het Gein!

*Moon Wolters,
Vereniging Milieudefensie Abcoude/Baambrugge*

Het dorpse karakter

De Vereniging tot Behoud van het Dorpse Karakter is opgericht op 13 juli 2001 en telt inmiddels 640 leden. Directe aanleiding waren de plannen om het voormalig Kerkelijk Centrum te verkopen aan een projectontwikkelaar. Steeds meer mensen waren verontwaardigd dat het gemeentebestuur een aantal mooie (Meerbadterrein) of maatschappelijk belangrijke (Kerkelijk Centrum) plekken wilde verkopen ter wille van dure koopwoningen en appartementen. De verontwaardiging betrof echter niet alleen de verkoop op zichzelf. Het ging ook om

de manier waarop het gemeentebestuur te werk ging. De inwoners werden niet over de plannen geïnformeerd (laat staan geraadpleegd), discussie werd uit de weg gegaan. De inwoners werden eerder als lastige obstakels gezien dan als mensen wier betrokkenheid en kennis van zaken je moet koesteren. Ik werkte in die tijd in Rotterdam. Een groot deel van de energie van de gemeente en deelgemeenten daar ging zitten in pogingen om mensen méér bij hun omgeving te betrekken. Hier had het gemeentebestuur wat dit betreft goud in handen, maar het deed er niets mee. Een bizarre ervaring.

Voor de Vereniging is behoud van het dorpse karakter dus niet alleen het behoud van het karakteristieke ruimtelijke beeld, maar ook het behoud (en als het even kan de versterking) van het 'samen optrekken'. Op veel punten zijn kleine gemeenten in het nadeel bij grotere gemeenten: ze hebben minder macht en middelen. Goede ambtenaren en bestuurders gaan vaak liever elders werken, waar de status hoger is en ze meer kunnen verdienen. Tegenover deze nadelen staan ook voordelen. Kleine gemeenten beschikken vaak over een leger van zeer betrokken en gemotiveerde vrijwilligers die zich met grote kennis van zaken belangeloos voor de gemeente inzetten. Dat kan kleine gemeenten, ondanks de officiële nadelen, ijzersterk maken. De geschiedenis van het Gein is

daar een uitstekend voorbeeld van. Ondanks de machtige lobbies en de grote financiële belangen die er met het doortrekken van de A6 gemeoid zijn, ligt het Gein er nog altijd redelijk ongerept bij. Zonder de Vereniging 'Spaar het Gein' zou dat nooit gelukt zijn.

Politici hebben vaak de neiging op korte termijn te denken. Bovendien 'scoort' het behouden van dingen nu eenmaal minder dan het re-

aliseren van nieuwe projecten. Het is goed dat er Verenigingen zijn die daar het nodige tegenwicht tegen bieden. Zoals de Vereniging 'Spaar het Gein'. Ik feliciteer 'Spaar het Gein' dan ook van harte met het tienjarig bestaan en wens hen en het Gein een goede toekomst.

Marijke Linthorst

Voorzitter Vereniging tot Behoud van het Dorps Karakter

Roerige tijden

Wie denkt dat de bestuurskamer van de vereniging Spaar het Gein net zo'n oase van rust en stilte is als het Geingebied zelf komt bedrogen uit. In de tijd dat ik voorzitter was, was er voortdurend sprake van tegengestelde meningen en verhitte discussies. We hadden allemaal hetzelfde doel voor ogen, dat wel, maar de manieren waarop we dat wilden bereiken verschilden enorm. De één wilde de acties beperken tot de grote beleidsmatige problemen van buitenaf, zoals daar waren de A6, het bestemmingsplan buitengebied, de verdubbeling van het spoor, etc. De ander wilde ook kijken naar de verloedering van binnen uit, met als argument hoe kan je de buitenwacht respect laten opbrengen voor het unieke stukje Geingebied, als de bewoners en gebruikers van dit gebied dat zelf niet eens hebben? Sommigen wilden de doelen bereiken door overleg en het sluiten van compromissen, anderen wilden de confrontatie en harde acties. Ik was een slechte voorzitter. Ik deed niet wat een voorzitter behoort te doen, namelijk leiding geven aan de discussie en vooral letten op het proces en minder op de inhoud. Nee, hoor, ik deed even hard mee met de discussies als ieder ander en foei, foei, gebruikte soms de status van voorzitter om het bestuur mijn kant uit te krijgen. Nee, ik ben niet gewipt om die reden. Ik ben zelf opgestapt omdat ik een te groot gedeelte van het jaar in het buitenland verblijf. Maar ik denk wel dat de huidige voorzitter, Tjebbe, het een stuk beter doet.

Terugkijkend ben ik heel blij dat ik mee heb mogen helpen om Spaar het Gein op te richten en dat Spaar het Gein er nu is zoals het er is. Er is onnoemlijk veel bereikt. Naast de concrete resultaten als het tegenhouden van de A6 en de ondertunneling van het spoor heeft Spaar het Gein het voor elkaar gekregen dat het Geingebied leeft in de harten van de bewoners van Abcoude en bovenaan staat in de agenda van de beleidsmakers. Tekenend daarvoor is dat bij de gemeenteraadsverkiezingen van vorig jaar elke politieke partij de bescherming van het Geingebied in zijn verkiezingsprogramma had opgenomen. Tekenend is ook dat de actie voor ondertunneling van het spoor een gezamenlijke actie was van gemeente, Vereniging Spaar het Gein en Vereniging Bescherming Spoorbuurt Abcoude. Als klap op de vuurpijl: gisteravond hoorde ik bij de commissie ruimtelijke ordening van de gemeente dat de hoogste ambtenaar van RO aan Spaar het Gein heeft gevraagd om hem vertegenwoordigen bij overleg over de bestemming van het stationsgebouw! Dat is toch wel heel illustratief voor de belangrijke positie die Spaar het Gein inmiddels heeft verworven.

Ik wens de Vereniging een lang leven, veel leden en veel sterkte bij haar onverdroten strijd tegen de telkens terugkerende plannen van de A6.

Jan Ligthart,

oud-voorzitter van Spaar het Gein

Tien jaren “Vereniging” Spaar het Gein

De aandacht van ‘Spaar het Gein’ wordt natuurlijk voor het grootste deel opgeslokt door de vragen over de toekomst van het Geingebied. En door de actuele dreigingen die telkens weer opduiken. Toch is het niet slecht als het bestuur af en toe eens – zogezegd ter wille van het ‘historisch besef’ - in de achteruitkijkspiegel kijkt of laat kijken. In die context zie ik het verzoek van Tjebbe de Boer aan mij om als een van de ‘founding fathers’ iets te schrijven over de beginperiode van de vereniging, die inmiddels tien jaren achter ons ligt.

In feite gaat de geschiedenis van de zorg voor het bewaren en sparen van het Geinlandschap veel verder terug dan 1992. In onze Nieuwsbrief van februari 2001 heeft Ileen Montijn verteld hoe omstreeks 1922 liefhebbers van het Gein (het waren overigens geen Abcoudenaren) alarm hebben geslagen bij de toenmalige twee gemeenteraden van het dorp, te weten van Abcoude/ Proostdij en Abcoude/Baambrugge. Zij waarschuwden tegen de ‘afschuwelijke lintbebouwing’ die verrees aan beide Gein-oevers in de buurt van het station. Kennelijk had hun protest succes, want beide gemeenten scherpten de bouw- en welstandsbepalingen voor het Gein-gebied aan. Mogelijk is door die strengere eisen de niet-agrarische bebouwing bij de entree vanuit Abcoude naar het Gein beperkt gebleven. De bezwaarmakers uit 1922 werden vorig jaar alsnog grotendeels op hun wenken bediend, al was dat vrijwel zeker postuum. De eerste 12 huizen uit de lintbebouwing zijn immers afgebroken in verband met de spoorverbreding.

Eerste aanloop

In 1970 zien we een meer directe aanloop naar de oprichting van de huidige vereniging. In Abcoude ontstond spontaan de actiegroep ‘Spaar het Gein’, die zich verzette tegen twee grote bedreigingen voor het Gein. In de eerste plaats ging het om een structuurplan van de gemeente Abcoude zelf, waarin een (provinciale) autoweg was opgenomen, die van uit de Bijlmer naar Loenen zou lopen en het Gein bij de Oostzijdse molen zou kruisen. Het tweede onheil betrof het ontwerp voor de A6, dat in het midden van de zestiger jaren voor het eerst in het Rijkswegenplan verscheen. Bij de uitwerking was een grootschalig wegrestaurant voorzien, dat op een hoog zandplateau niet ver van Driemond bij een viaduct over het Gein zou komen liggen. De actiegroep maakte veel bijval los en zij wist door verstandig te manoeuvreren beide kwalijke plannen volledig van de tekentafel te krijgen.

Wie over die eerste georganiseerde activiteiten meer wil weten verwijs ik naar het uitstekende overzicht dat Jan Slofstra daarover schreef in zijn bijdrage aan het boek “Het Gein, levensloop van een rivier”. Uit die beginperiode wil ik toch graag hier nog één punt naar voren halen. Toen ik hierboven sprak ik over ‘founding fathers’, deed ik onrecht aan de twee ‘founding sisters’ van het eerste uur, Anneke de Groot en Bibi van Bussel. Anneke was van ons de enige die echt aan het Gein geboren en getogen is. Dat verklaart waarom zij waarschijnlijk de meest bevoegene in ons groepje was. En zeker is zij degene gebleken met de langste adem voor het Gein. Want nu, bijna 25 jaar later, is zij nog steeds actief als secretaris van de vereniging. Van een secretaris verwacht je vooral goede notulen, convocaties en dat soort zaken. Anneke laat het daar niet bij. Van haar hand kwamen door al die jaren heen ook interessante en uiteenlopende bijdragen over wat er aan mensen, dieren en planten leeft en bloeit aan het Gein. Ik weet dat je voor het predikaat dat zij verdient eigenlijk bij iemand van de Koninklijke familie moet zijn. Toch stel ik maar voor haar uit te roepen tot ‘Beschermvrouwe van het Gein’.

Echte vereniging

Hoe en waarom zijn we in 1992 een formele vereniging geworden? Sinds 1970 bleek op gezette tijden op plaatselijk of hoger niveau iets bedacht te worden dat niet goed was voor het Gein. Met incidentele acties, ook wel in wisselend verband, kon telkens het tij gekeerd worden. Medio 1992 stapelden echter de problemen zich op. De gemeente Amsterdam wilde vanaf de inmiddels gerealiseerde bebouwing van Gaasperzoom tot aan het Gein een groenzone aanleggen, waarin veel agrarisch Geingebied aan sportvelden zou worden opgeofferd. Almere en het Gooi bleven aandringen op de doortrekking A6-A9. Dichter bij huis speelden de bedenkingen over het beheer van een aantal oeverlandjes aan het Gein. En vooral de plannen voor een dierenhotel bij de boerderij Gein-Noord 27 leidden in Abcoude en omgeving tot grote bezorgdheid. Niet ten onrechte, want het werd het begin van een jaren slepende kwestie. Algehele mobilisatie dus van allen die het Gein een warm hart toedragen. Bij de veteranen van het eerste uur sloten zich vele nieuwkomers aan. In eerste instantie manifesteerde de actiegroep zich naar buiten vooral met berichten in de VAR en met handtekeningenacties. Toen wij ook met bezwaarschriften moesten gaan werken en naar de rechter moesten stappen, bleek

dat onze effectiviteit sterk beperkt dreigde te worden zolang wij als groep niet de formele status van rechtspersoon hadden. Voordat dit in de kwestie Gein-Noord 27 een pijnlijk gemis werd, kwam het in een andere zaak aan de orde. Spaar het Gein had bezwaren ingediend tegen een bouwvergunning voor een hekwerk rond een tennisbaan op een perceel aan het Gein met agrarische bestemming.

De advocaat van de privé-tennisser voerde aan dat Spaar het Gein niet ontvankelijk was omdat zij als actiegroep geen rechtspersoonlijkheid bezat. Gelukkig bood het niet lang daarvoor gemoderniseerde Nederlandse verenigingsrecht ons enig perspectief. Wij konden ons beroepen op het feit dat we al vanaf 1970 in georganiseerd verband naar buiten waren opgetreden, dat wij handelden met een specifieke doelstelling, en niet in de laatste plaats dat wij (typisch Nederlands) al enige tijd beschikten over een eigen bankrekening. Met de hakken over de sloot werden wij als rechtspersoon erkend. Dit laatste was voldoende reden om ons als vereniging serieus op te tuigen met notariële statuten en een inschrijving bij de Kamer van Koophandel. Op 5 oktober 1992 werd in de zaal van restaurant Koekenbier een druk bezochte eerste officiële ledenvergadering gehouden.

Doelomschrijving

In de statuten van een rechtspersoon is de omschrijving van de doelstelling belangrijk. In de praktijk pleegt men te volstaan met een algemene en ruime formulering. Als wij deze gewoonte hadden gevolgd was er een doelomschrijving gekomen die ongeveer als volgt zou hebben geluid: "De vereniging heeft tot doel het beschermen van de waarden van het Geingebied en al hetgeen daarvoor bevorderlijk is, alles in de ruimste zin". Wij kozen een andere aanpak. Uitvoerig hebben wij ons afgevraagd wat nu pre-

cies de karakteristieke sterke punten van het Geingebied zijn, waarom en waartegen wij die willen verdedigen en welke belangen daarbij afgewogen moeten worden. Zo kwamen wij tot een omschrijving van bijna twee bladzijden lang. "Heel bijzonder" zei Joost van der Does de Willebois daarover toen hij als oude rot in het juridische vak op verzoek van Spaar het Gein in 1993 een forumavond leidde. De voorzitter vond dat, als je de doelomschrijving las, je de indruk kreeg dat het Geinlandschap zich op een prachtige zomerochtend voor je ogen ontrolde. En de wijze waarop de vereniging het Gein wilde beschermen, daar was volgens hem geen speld tussen te krijgen.

Website

Wat niemand van ons in 1992 heeft voorzien is dat nu in 2003 Spaar het Gein een mooie website heeft waarop ook de doelstelling in volle omvang valt te bekijken. Van Alaska tot Tasmanië kan iedereen dus zien hoe wij opkomen voor ons mooie Gein. Er zijn meer zaken waarover wij terugkijkend tevreden en verheugd kunnen zijn. Het sterk gegroeide ledental, een qua vorm en inhoud uitstekende Nieuwsbrief en de met deskundigheid binnengehaalde successen in de strijd op het terrein van planologie en handhaving.

Wat ik persoonlijk misschien nog wel als het grootste pluspunt uit de afgelopen tien jaren beschouw is het gegroeide samen denken en optrekken van de boeren uit het Gein met de mensen voor wie het vooral gaat om landschap, natuur en recreatie in het gebied. Alleen met vasthouden aan die formule zal het duurzaam goed blijven gaan met het Gein. Maar Spaar het Gein als vereniging: dat staat als een huis.

*Jan Swinkels,
Oud-voorzitter Spaar het Gein*

Rode en groene contouren bij het Gein

De discussie over de rode en groene contouren rondom de bebouwde kommen in de gemeente Abcoude is in volle gang. De rode contouren gaan tot 2015 aangegeven waar door gemeenten nog wel en waar beslist niet meer gebouwd mag worden. En waar het groen moet blijven. Zo ook in Abcoude. De raad zou zich er over uitspreken op 27 februari. Het Land van Schoenmaker, het terrein tussen het dorp en het station en bijna langs het Gein, zit niet in voorstel van het college. CDA en VVD willen wel een deel van dit land bebouwen met name bij

het 'onaffe' deel van het wijkje bij de Jacob van Gaesbeeklaan. Voor D'66 is dat niet bespreekbaar. De weilanden ten zuidwesten van Abcoude zijn wel begrepen in het voorstel van het college en dit voorstel wordt door alle partijen gesteund. De voorgestelde rode contour loopt langs de A2 door tot vlakbij de Winkel en dan langs de Winkel tot aan de Koppeldijk, of als het aan D'66 en CDA ligt, tot aan de Angstel. Uitdrukkelijk is afgesproken dat een rode contour niet gelijk staat aan bouwen; dat wordt t.z.t. geregeld via een bestemmingsplan.

De achterkant van het Gein

We wonen alweer een tijdje in het noorden. Vlak achter ons huis aan de rand van het dorp beginnen de bossen, de heide en de zandverstuivingen. Sinds mijn jeugdijaren is er niet veel veranderd. Wanneer ik het veld in ga heb ik het gevoel dat ik weer thuis ben en dat al die jaren in Amsterdam en Abcoude slechts een vluchtig intermezzo zijn geweest. Maar daar staat weer een nieuw heimwee tegenover. Ik verlang vaak terug naar de groene, frisse wereld aan de zuidkant van Amsterdam. Wat hebben we daar veel rondgezworven, gefietst, gezeild en genoten! In mijn herinnering hoort er veel zomer bij, bolle wind in de knotwilgen en een terras ergens aan het water. En het middelpunt van die verloren wereld is natuurlijk het Gein.

Nu ligt het voor de hand dat wanneer je aan het Gein terugdenkt het beeld van de rivier domineert, het water met zijn oeverlanden, bochtige weggetjes en laag weggedoken boerderijen.

In dat beeld passen ook de bewoners en de bestuurders met hun mallotige plannen en uiteraard de actievoerders die hen de voet proberen dwars te zetten. En toch zijn de beginbeelden van de Geinfilm in mijn hoofd vaak heel andere. Ze gaan over wat ik de achterkant van het Gein zou willen noemen. Over de polders aan weerskanten van de rivier. Wij staan er meestal niet bij stil dat het boerenbestaan langs het Gein zich daar voor een belangrijk deel heeft afgespeeld. Daar werd gemolken, gehooïd, de mest uitgereden. Met vaste regelmaat werden er de sloten opgeschoond en de hekken gerepareerd. De kinderen hebben er vast en zeker kievitseieren gezocht en ze zijn er allemaal wel een keer in de sloot gesprongen. Zeker voor de boeren van vroeger werd het beeld van het Gein ongetwijfeld voor een belangrijk deel door de dagelijkse werkzaamheden achter op het land bepaald. Ik realiseer mij dat ook voor mij het perspectief van de achterkant essentieel is geweest voor de beleving van het Geinlandschap. Er was niets mooiers dan een paar keer per jaar via het fort en dwars over het spoor de polder te trekken. Een pad was er niet, maar via het land van Hendrik Schoenmaker kon je op de

Indijk komen. Onderweg de brede achterwetering met overgangen en hekwerk van ik weet niet hoe oud. In de verte de boerderijen langs het Gein en de populieren langs het kanaal. Wanneer je zo de polder inging werd de wereld anders. Het was het domein van jongvee, weidevogels en hazen. Achter op de Indijk voelde je dat de Randstad heel ver weg moest zijn. De Indijk was sterk begroeïd en zo kostte het nog heel wat moeite om bij de Velterslaan de bewoonde wereld weer te bereiken. Het is er ongetwijfeld allemaal nog, alleen wij zijn weg en Hendrik Schoenmaker leeft niet meer.

Omdat mijn stukje niet te lang mag worden ga ik meteen over naar de noordkant van het Gein, naar de Broekzijdse polder. Ook vanaf de noordkant beleef je het Geinlandschap op een bijzondere manier. Het goeie zicht heb je bijvoorbeeld vanaf het begroeïde deel van de Hollandse kade. Met een vriend ben ik lang geleden wel eens helemaal dwars over gestoken, van het spoor naar de Broekzijdse molen. Telkens balancerend over kwijldammetjes. Het verschil tussen het hoge land, gevormd door oude afzettingen van het Gein, en het achterliggende veen was toen op veel plaatsen nog duidelijk aanwezig. In verband met de eisen van de moderne landbouw is het oorspronkelijke reliëf helaas bijna overal genivelleerd. Alleen achter de boerderij van Joost de Groot is het nog zeer pregnant aanwezig. En daarmee kom ik uit bij wat voor mij het indrukwekkende slotbeeld is van het Geinlandschap. Vlak voor onze verhuizing nam Anneke de Groot, al vele jaren als niemand anders betrokken bij het Gein, ons mee naar deze plek. Zo mooi als hier vanuit het land, als het ware van de achterkant, hadden wij Abcoude en het Gein nog nooit gezien. Het was een stille avond met ondergaande zon: rechts de laatste boerderijen van Gein-Zuid, het spoor en de beide kerken, voor ons en verderop naar het oosten het donkergroene bewoningslint langs de rivier. Het is dit beeld dat mijn heimwee nog lang in stand zal houden.

Jan Slofstra, oud-voorzitter Spaar het Gein

Zuidoost start invulling plannen Sportvelden Gaasperzoom

Stadsdeel Amsterdam Zuidoost is begonnen met de invulling van het al oude plan tot aanleg van sportvelden in de Gaasperzoom, nabij het Gein. Op 29 januari 2003 werd hierover een informatieavond gehouden. Wethouder Litjens van het stadsdeel informeerde een zaal vol belangstellenden, waaronder een vertegenwoordiger van Spaar het Gein, in over hoe en waarom en het tijdschema.

De sportvelden moeten komen in het deel van de Gaasperzoom nabij het waterpompstation bij Driemond. Eerder waren de velden gesitueerd in het midden van de Gaasperzoom, juist op de plaats waar de Gaasperzoom vlak bij het Gein ligt. Om die reden heeft Spaar het Gein toen (in 1994) samen met anderen bezwaar ge-

maakt tegen die locatie. Dat bezwaar heeft toen succes gehad.

Zuidoost heeft behoefte aan ruimte voor sportvelden. Veel kinderen zijn nu immers nog genoodzaakt hun sportclub elders te zoeken. De noodzaak tot aanleg van sportvelden heeft Spaar het Gein niet willen bestrijden. Wel zal zij waken voor een goede inpassing. Met name kunstlicht- en geluidsoverlast moeten binnen de perken blijven. Op de informatieavond heeft Spaar het Gein daar nog eens aandacht voor gevraagd. De wethouder liet weten daar zeker rekening mee te zullen houden. De vereniging zal het stadsdeel daar aan houden! Er komen nog verschillende inspraakmomenten, die Spaar het Gein zal benutten.

Noord-Holland blaast plan fietsbrug over Amsterdam-Rijnkanaal af

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland hebben het provinciebestuur van Utrecht laten weten de voorbereidingen voor de bouw van een fietsbrug over het Amsterdam-Rijnkanaal bij Nigtevecht te beëindigen. In een enigszins zuur persberichtje van 6 februari 2003 op de website van de provincie is dit bevestigd (www.noord-holland.nl, rubriek nieuwsberichten). De brug was gepland vlak bij fort Nigtevecht, en moest het Velterslaantje met Nigtevecht verbinden. De vereniging Spaar het Gein is zeer verheugd over het besluit om van de bouw van de brug af te zien. Bij verschillende gelegenheden heeft de vereniging haar bezwaren kenbaar gemaakt.

Waarom is de vereniging tegen de brug? We juichen fietsen in het Gein toe, maar:

- De brug, met zijn op- en afritten, betekent een landschappelijke ingreep die op onevenredige wijze het beeld ter plaatse en in de omgeving verstoort en zorgdraagt voor een ongewenste versnippering.
- Een fietsbrug, die ook gebruikt kan en zal worden door brommers, levert een verstoring van de rust in dit landelijke gebied op.
- De brug is volslagen overbodig: in de relatief onmiddellijke nabijheid bevinden zich de bruggen te Driemond en Loenersloot, die voor fietsers toegankelijk zijn en daarvoor ook worden gebruikt. De fietsbrug wordt in de berekeningen slechts door een relatief

klein aantal fietsers gebruikt. De door de initiatiefnemers gehanteerde berekeningen lijken op drijfzand gebaseerd. Het plan staat in geen verhouding tot de kosten, die worden geraamd op circa Euro 7 miljoen! Uit een in Nigtevecht gehouden enquête bleek dat de bevolking aldaar helemaal niet op de verbinding zit te wachten.

- Het argument van voorstanders dat er nu eenmaal geld door overheden beschikbaar is gesteld of mogelijk zal worden gesteld, is misplaatst in een tijd waarin de zorg en het onderwijs om extra geld zitten te springen. Kortom: reden tot gepaste vreugde.

De smaak van het platteland: initiatieven

Onder deze titel verscheen in het blad 'Landleven' nr. 3 mei/juni 2002, een enthousiasmerend artikel over de opkomst van de streekproducten in Nederland. In een van de vorige SHG nieuwsbrieven maakten we ook al melding van een dergelijke tendens in Europa. Er is een groeiend verzet van een aantal boerenorganisaties tegen de uniformiteit die zou zijn ontstaan door de strenge Europese regelgeving rondom de veiligheid van voedsel. Dat die regels moeten zijn is vanzelfsprekend, maar dat ze moeten leiden tot eenvormigheid is niet prettig voor de consument. Het maakt niet meer uit wat en waar je eet: de Macdonaldisering van het voedsel. Er is echter vraag naar verschillen in producten. Je hebt herinneringen aan een streek door zijn natuur, licht, geluiden, mensen en door zijn voedsel. In het Landleven-artikel staan voorbeelden van nieuwe activiteiten, waarvan een aantal bekend zijn, een aantal minder bekend. Goed voorbeeld doet volgen?

- Verkoop van groenten en fruit langs de weg, het openen van een Landgoedwinkel: in Utrecht hebben zich al vijftien boeren verenigd in een winkelketen 'De Groen Hart-Landwinkel'. Ze maken eigen producten, die ze met elkaar uitwisselen en verkopen. ze hebben afspraken gemaakt over hygiëne, klantenbenadering, uitstraling. Informatie:

Ad Vlooswijk, Blokland 95, Montfoort, tel 0348-47 24 86.

- In Amsterdam en Utrecht worden boerenmarkten gehouden, waar biologische producten worden verkocht, een afzetmarkt voor streekeigen producten van de bio- of ekoboer. Meer weten: Landelijk Platform Biologische Boerenmarkten: www.eco-markt.nl/boerenmarkt
- In diverse regio's zijn wandel- en fietstochten uitgezet langs verkooppunten van streekproducten. Tijdens de tocht kun je van het lokale eten en drinken genieten. Informatie b.v. van Terra Vita: Rita Kroes, Molenstraat 4, Millingen a/d Rijn, tel 0481-43 37 42, www.terra-vita.com, of www.drentsgoed.nl, of www.banket.org.
- 35 boeren fokken een bepaalde kwaliteitskip, de Kemperkip, op kleine schaal en onder diervriendelijke omstandigheden; de boeren kunnen hun hart weer leggen in kwaliteit. Informatie: Herman Kemper, tel 0314-32 36 76, www.kemperkip.com

Wie neemt er in het Abcoude initiatieven, wie steken de koppen bij elkaar, wie proberen er alternatieven te ontwikkelen voor het bedreigde boerenbestaan in Abcoude? De boeren verenigt in 'Vechtvallei', de plaatselijke LTO, de twee eko-boeren langs het Gein?

Oud worden in het Landelijk Gebied

De provincie Noord-Holland gaat werken aan een verbeterde zorg- en dienstverlening aan ouderen in hun woon- en leefomgeving. Allerlei (markt)partijen zijn daar bij betrokken. In de regio Schermer, de Beemster is daartoe een onderzoek gehouden om er achter te komen wat de wensen van ouderen in de streek zijn en waar juist zij behoeften aan hebben. tegelijkertijd werd de stand van zaken in kaart gebracht: hoe wonen de ouderen, welke voorzieningen hebben zij behoefte aan. op grond van de uitkomsten van het onderzoek gaat de provincie met de marktpartijen kijken op welke wijze de zelfstandigheid van ouderen in het landelijk gebied zo optimaal mogelijk kan blijven of worden en hoe zij beter zouden kunnen participeren in de eigen zorg en in het burgerlijk, sociaal en economisch leven. Informatie: Provincie Noord-Holland of bureau iRv Hoensbroek. Info: Projectsecretariaat Wonen-Plus, Lizzy Platerink, platerinke@noord-holland.nl

Boeren, burgers: bondgenoten

Onder deze titel hielden Milieudefensie en LTO Nederland recent een bijeenkomst waarbij 50 agrariërs en 50 burgers spraken over de toekomst van het platteland. Veel onderwerpen kwamen aan bod, waarvan we er hier een paar noemen:

- boeren en burgers delen meer dan ze vaak denken, samen op de bres dus voor behoud van de open ruimte, samen ook tegen de verrommeling van het platteland
 - wie regeert het buitengebied: zoeken naar een nieuwe regie in de wirwar van organisaties en overheden
 - Groenfonds Schipluiden: boeren en (randstedelijke) overheid werken samen tegen opdringende verstedelijking
- Heeft u deze dag gemist stuur dan een berichtje naar: boerenburger@milieudefensie.nl of kijk voor een bedrijfsbezoekje bij www.ondernemersvannature.nl.

Twee nieuwe loketten: Natuurloket en Nabuur

U wilt weten waar bepaalde soorten planten en dieren te vinden te zijn in Nederland, en speciaal die soorten die beschermd zijn via b.v. de Vogel- en Habitat-richtlijn en de Natuurbeschermingswet zijn te vinden op het zogenaamde Natuurloket. Ook vindt u er informatie over soorten van de Rode Lijsten..

Het Natuurloket is pas recent geopend en in ontwikkeling. Nog niet alle informatie is voorhanden. Daar wordt aan gewerkt. Het is nog even de vraag of geïnteresseerden mee kunnen werken tot het uitbouwen van het loket door het aandragen van praktijkkennis, bijvoorbeeld door het melden van het voorkomen van bepaalde soorten in je directe omgeving. Dus als u zelf een wilt weten waar de korenwolf (dat beestje van het industrieterrein in Heerlen) te vinden is, kijk dan op: www.natuurloket.nl

Een verwant idee is gestart op 1 januari 2002 door de voormalige directeur van de Vogelbe-

scherming Nederland en het Wereld Natuur-Fonds, Siegfried Woldhek en de Duitse antropoloog Philipp Kaufmann: NABUUR. Een soort marktplaats op internet waar iedereen zijn vragen kan neerleggen en zijn kennis kan aanbieden om gratis vragen op te lossen volgens het idee van mondiale burenhulp. Omdat alle vragers en aanbieders maar een doel voor ogen hebben, een verbetering van het milieu, is het idee er een wereldwijd kennisnetwerk kan ontstaan, dat mensen in allerlei uithoeken met elkaar in contact kan brengen met vragen en oplossingen op het terrein van natuur- en milieubescherming. Via hun website kunnen wij van Spaar het Gein dus in contact komen met organisaties in b.v. Nederland en West-Europa, die met vergelijkbare onderwerpen bezig zijn en zouden we kunnen leren van hun aanpak en oplossingen. Dankzij internet hoeft het wiel immers minder vaak te worden uitgevonden.

Kleine dorpen en (verdwijnde) voorzieningen

In de notitie die was geschreven voor de bijeenkomst over het 'Strategisch Gebiedsperspectief voor het Vecht- en Plassengebied' werd melding gemaakt van de vergrijzing van de drie BAL-gemeenten en de achteruitgang van het voorzieningenniveau: het mogelijk verdwijnen van het postkantoor, de immer bedreigde bibliotheek en het zwembad. Er bestaan in diverse regio's en provincies verbanden van kleine dorpen. Een speurtochtje op internet levert een paar aanknopingspunten: de Vereniging Kleine Dorpen Groningen, Postbus 223, 9600 AE

Hoogezand, www.vkdg.nl, www.kleinekeren.com, Brede Overleggroep Kleine Dorpen Drenthe, www.bokd.nl. Teleac wijdde recentelijk een aantal radioprogramma's aan deze problematiek. Middels informatie opvragen zouden diegenen die verontrust zijn over de (mogelijke) achteruitgang van de voorzieningen in Abcoude zich creatief kunnen wapenen om deze ontwikkeling te lijf te kunnen gaan. Een verzwakt Abcoude is ook niet in staat om haar buitengebied te onderhouden en daar kan het Gein slachtoffer van worden.

Slow food

In Italië is er ook beweging gekomen in het boerenfront. Boeren in Bra, Piedmont hebben in 1989 al de organisatie 'Slow Food' opgericht als verzet tegen de steeds eenvormiger worden van voedsel en de 'snelle hap' (fast food) cultuur (zie www.slowfood.it). 'Slow Food' wil aandacht voor streekgebonden producten, die nu verdwijnen door Europese standaardisering en hygiënevoorschriften. Ze hebben al 65.000 leden in 45 landen. 'Slow Food': telefoonnummer voor België en Nederland: 0800-79329. In dat verband een aardig bericht in de VAR: "Kockengse kaas viel in de prijzen". Op de kaaskeuring in Zegveld werd de Kockengse kaas uit vele regionale kazen gekozen tot de beste en de lekkerste. Er waren 49 kazen ingestuurd. Welke boer(en) uit Abcoude doen volgend jaar mee met een Abcoude variant?

Stad & Milieu

In het project Stad & Milieu experimenteren 24 gemeenten met maatwerkoplossingen voor gebieden met een flinke milieubelasting en ruimtelijke problemen. Duurzaam en zuinig ruimtegebruik moeten hier samengaan met een goede leefkwaliteit, waarbij soms afgeweken wordt van de wet in overleg met alle betrokkenen. Kijk op www.vrom.nl/stad-en-milieu

Wilt u meer weten over Spaar het Gein? Kijk op: www.spaarhetgein.nl

Het SHG Nieuwsblad verschijnt ook elektronisch. Kijk op: www.spaarhetgein.nl

Contributie

De contributie is per 1 januari 2002 verhoogd tot €8,- (was de laatste tien jaar ongewijzigd f15,- (€6,82)). De acceptgiro's worden tegelijk verspreid met deze nieuwsbrief. Als u lid bent geworden na 1 juli, dan bent u in 2002 geen

contributie verschuldigd. In de komende maanden zult u een acceptgiro ontvangen voor de contributie over 2003. Het niet betalen van de achterstallige contributie leidt tot uitschrijven uit het ledenbestand.

Het bestuur van Spaar het Gein

Voorzitter:

Tjebbe de Boer 28 45 31 • deboermetz@chello.nl

Secretaris:

Anneke de Groot 28 48 07

Penningmeester/redactie:

Arnold van de Klundert 28 57 36

arnold@antenna.nl

Leden:

Femke Hak 28 13 48 • femke.hak@12move.nl

George Kabalt 28 20 26 • g.kabalt@wxs.nl

Rien Leemans 28 50 99 • rienleemans@chello.nl

Tom Snoek 28 34 01 • t.snoek@12move.nl

De Nieuwsbrief van de vereniging Spaar het Gein verschijnt tweemaal per jaar en wordt gratis aan de leden toegezonden. Lezers zijn van harte uitgenodigd om kopy in te zenden. Wij denken aan stukjes over onderwerpen die te maken hebben met de geschiedenis, de actuele situatie of de toekomst van het Gein. Voor het samenstellen en bijhouden van een archief willen wij graag beschikken over allerlei materiaal, geschreven teksten, dia's of foto's.

Redactieadres:

Arnold van de Klundert

Kerkstraat 32-B • 1391 HC Abcoude

tel: 0294-28 57 36 • e-post: arnold@antenna.nl

Vormgeving:

Pier 19 Grafisch Ontwerpers Utrecht, Theo Snoek

Ja, ik geef mij op als lid

van de Vereniging Spaar het Gein

naam:

straat:

postcode:

woonplaats:

Ik betaal € 8,- (meer mag ook) na ontvangst van een acceptgirokaart.

Opsturen naar:

Arnold van de Klundert,

Kerkstraat 32 b, 1391 HC Abcoude